

Broj: 01-33-1-147- /19
Mostar, 14.02.2019. godine

Na temelju članka 23. Zakona o ministarstvima i drugim organima uprave Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br. 5/03, 42/03, 26/04, 42/04, 45/06, 88/07, 35/09, 59/09 i 103/09) i člana 7. Odluke o godišnjem planiranju rada i načinu praćenja i izvještavanja u institucijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 94/14), Agencija za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje, d o n o s i

PROGRAM RADA AGENCIJE ZA PREDŠKOLSKO, OSNOVNO I SREDNJE OBRAZOVANJE ZA 2019. GODINU

Agencija za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje osnovana je Zakonom o Agenciji za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje (Službeni glasnik BiH, 88/07), kao samostalna upravna organizacija na razini institucija Bosne i Hercegovine. Agencija ima sjedište u Mostaru i područne jedinice u Sarajevu i Banja Luci.

Kvalitetno predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje i cjeloživotno učenje i konkurentno obrazovanje Bosne i Hercegovine na međunarodnome planu je vizija Agencije. Misija Agencije je doprinijeti kvalitetu predškolskog, osnovnog i srednjeg obrazovanja i procesa cjeloživotnog učenja, kao i konkurentnosti obrazovnih sustava Bosne i Hercegovine na međunarodnom planu, kroz razvoj zajedničkog jezgra nastavnih planova i programa, uspostavu standarda znanja, praćenje i evaluaciju postignutih rezultata u obrazovanju, razvoj obrazovanja odraslih i cjeloživotnog učenja te sudjelovanja u razvoju kvalifikacijskog okvira, kao i kreiranju i promoviranju kvaliteta obrazovanja u Bosni i Hercegovini.

Specifični ciljevi, navedeni u Programu rada, definirani su na temelju nadležnosti Agencije, iz čega proizilaze i planirani programi, projekti i aktivnosti.

Prvi specifični cilj Odjela za razvoj zajedničke jezgre nastavnih planova i programa (ZJNPP) u predškolskom, osnovnom i srednjem općem obrazovanju, jeste **Razvoj Zajedničke jezgre nastavnih planova i programa definirane na ishodima učenja.**

Sastoji se od **programa Izrade zajedničke jezgre cjelovitih razvojnih programa i Zajedničke jezgre nastavnih planova i programa definirane na ishodima učenja.**

Za 2019. godinu planirana je realizacija projekta ***Izrada Smjernica za provedbu ishoda učenja u inkluzivnom odgoju i obrazovanju.*** U cilju realizacije navedenog projekta potrebno je provesti izbor stručnjaka iz područja inkluzije koji imaju stečeno iskustvo. Zahtjevi za imenovanjem članova Radne skupine šalju se nadležnim ministarstvima obrazovanja u BiH i pedagoškim zavodima. Nakon osnivanja radne skupine potrebno je

organizirati tri seminara. Kada se uradi Nacrt dokumenta održavaju se tri javne rasprave kako bi odgojatelji imali mogućnost davanja komentara prije donošenja finalne verzije dokumenta. Zatim je planiran tisak dokumenta i predstavljanje dokumenta na Konferenciji. Rizik kod provođenja ove aktivnosti jeste izostanak podrške donatora.

Drugi specifični cilj, koji provodi Odjel za standarde znanja - učeničkih postignuća i ocjenjivanje rezultata u predškolskom, osnovnom i srednjem obrazovanju, jeste **Razvoj standarda učeničkih postignuća u predškolskom, osnovnom i srednjem općem obrazovanju**, koji sadrži tri programa, odnosno sedam projekata. Rizik prilikom planiranja i realizacije predstavlja nedostatak resursa- materijalnih i ljudskih.

Prvi program jeste **Izrada standarda znanja i ocjenjivanje postignutih rezultata i kvalitete obrazovanja u predškolskom, osnovnom i srednjem obrazovanju**. Sastoji se od dva projekta:

- **Definiranje standarda znanja u osnovnom i srednjem obrazovanju i**
- **Razvoj standarda kvaliteta u predškolskom odgoju i obrazovanju**

Standardi učeničkih postignuća se postavljaju apriorno - ekspertske i empirijske. Budući da je ZJNPP definirana na ishodima učenja finalizirana u 2018. godini, a implementacija je sporadična, za sada je moguće definirati apriorne-ekspertske standarde iz nastavnih predmeta za koje postoji ZJNPP. Empirijski standardi će se postaviti kad implementacija ZJNPP definisane na ishodima učenja bude integrisana u nastavnom procesu u BiH.

Kroz rad radnih grupa planirano je definiranje apriori - ekspertske standarde za bosanski jezik, hrvatski jezik i srpski jezik i matematiku za III, VI i IX razred osnovne škole i IV razred srednjeg općeg obrazovanja.

Standardi kvaliteta rada predstavljaju osnovu za definiranje, efikasno praćenje i unapređivanje kvaliteta predškolskog odgoja i obrazovanja u cjelini kao i osnovu za izradu plana profesionalnog razvoja odgojatelja, stručnih suradnika i ravnatelja u predškolskim ustanovama. Preostala je još izrada standarda kvaliteta rada stručnih suradnika psihologa, logopeda i edukacijskih rehabilitatora u predškolskim ustanovama. Rad je planiran u suradnji s ekspertima iz navedenih oblasti.

Prateći *Platformu* za razvoj *predškolskog* odgoja i obrazovanja u Bosni i Hercegovini za razdoblje 2017.-2022.godina planirano je definiranje oblasti za praćenje kvaliteta rada predškolskih ustanova.

Drugi program jeste **Sudjelovanje u međunarodnim istraživanjima**, koji se sastoji od četiri projekta:

- **PISA 2018 i PISA 2021,**
- **TIMSS 2019,**
- **PIRLS 2021**

Nakon uspješno provedenog PISA 2018 istraživanja, planirane su aktivnosti vezane za analizu podataka PISA 2018 istraživanja u suradnji s OECD-om. U pregovorima smo s donatorima za potporu izradi Državnog PISA 2018 izvješća za BiH. Potrebno je osigurati

financijska sredstva za rad ekspertskih skupina na detaljnoj analizi podataka i povezivanju istih s kontekstualnim faktorima koji utiču na učenička postignuća. Planirana je i medijska kampanja „Kvalitetno obrazovanje za svako dijete“, za koju su osigurana financijska sredstva od strane US ambasade u BiH.

U 2019.god. planirano je glavno TIMSS 2019 testiranje na uzorku od oko 178 osnovnih škola s ukupnom uzorkovanom populacijom od oko 5500 učenika četvrtog razreda. Na temelju istraživanja dobit će se pokazatelji učeničkih postignuća iz matematike i prirodnih znanosti na međunarodnoj razini. S obzirom da je testiranje planirano za mjesec travanj, u skladu s jasnim međunarodnim procedurama, postoji izuzetno visok rizik vezan za tisak i distribuciju materijala u škole jer je potrebno provesti proceduru javnih nabavki, a proračun za 2019. godinu još uvijek nije usvojen.

Sredstva za PIRLS 2021 i PISA 2021 istraživanja nisu odobrena aneksom proračuna jer još uvijek nisu potpisani sporazumi, iako je BiH preuzela obvezu sudjelovanja u tim studijama (na četvrtom Ministarskom sastanku Platforme Zapadnog Balkana za obrazovanje i obuke održanog u svibnju 2015. godine, dogovorena je saradnja i sudjelovanje u međunarodnim procjenama obrazovanja kao što su PISA, PIRLS i TIMSS). U 2019. godini je planiran rad na uzorkovanju škola u oba istraživanja. Sredstva za prijevode, adaptacije i lekture materijala nisu odobrena aneksom proračuna.

Treći program je **Provedba međunarodnih projekata iz programa ERASMUS+**, odnosno projekta *eTwinning*.

U 2019. godini planirana je godišnja eTwinning konferencija u BiH, kojom će se obilježiti pet godina eTwinning-a u BiH. Nastavlja se proces dodjeljivanja oznake eTw škole, započinje proces uključivanja sveučilišnih profesora u eTw aktivnosti, Državna Služba za Podršku će organizirati niz sastanaka kako bi se ravnatelji škola i vrtića upoznali s eTw mogućnostima, a eTw ambasadori će intenzivno raditi na promociji ove platforme putem seminara, radionica i webinar. eTwinneri iz BiH će sudjelovati na međunarodnim događajima. Sve mogućnosti eTwinning platforme će se pratiti, o čemu će se redovito informirati eTwinneri putem web stranice Agencije i društvenih mreža te putem biltena na tromjesečnoj razini.

Treći specifični cilj, koji provodi Odjel za srednje strukovno obrazovanje i obuku, obrazovanje odraslih i cjeloživotno učenje, jeste ***Razvoj standarda u srednjem strukovnom obrazovanju, obrazovanju odraslih i cjeloživotnom učenju***, koji se sastoji od jednog programa.

Program pod nazivom ***Unaprijeđenje i podrška procesima osiguranja kvaliteta srednjeg strukovnog obrazovanja i obuke i cjeloživotnog učenja***, čine dva projekta.

Prvi projekt, pod nazivom ***Razvoj standarda zanimanja /standarda kvalifikacija i praćenje primjene modularnih NPP*** sastoji se od tri aktivnosti, i to: razvoja standarda zanimanja/standarda kvalifikacija, razvoja IS u SSO - prikupljanje i obrada osnovnih

pokazatelja o učenicima i školama za školsku 2018/2019. i praćenja primjene modularnih NPP-ova.

Za procese razvoja i reformu srednjeg strukovnog obrazovanja polazna točka je razvoj kvalifikacijskog okvira - razvoj standarda zanimanja, standarda kvalifikacija i razvoj stručnih kurikuluma. Tijekom 2019. godine, Agencija planira provesti aktivnosti za sve faze, formirati radne skupine i izvršiti razvoj najmanje dva standarda zanimanja/standarda kvalifikacija. Potencijalni problemi za ostvarivanje rezultata su nedostatak resursa - finansijskih (ne postoje sredstva za istraživačke aktivnosti) i kadrovskih.

Razvoj informacijskog sustava u srednjem strukovnom obrazovanju i obuci (IS u SSO), odnosno prikupljanje i obrada osnovnih pokazatelja o učenicima i školama za školsku 2018/2019. nastaviti će se i tijekom 2019. godine prikupljanjem podataka o osnovnim pokazateljima o školama, učenicima, nastavnim planovima i programima za tekuću školsku godinu i obradom i uporedbom standardiziranih osnovnih pokazatelja kao osnove za evaluaciju, monitoring i pouzdaniju procjenu sustava SSO u BiH. Potencijalni problemi za ostvarivanje rezultata su problemi odziva/zainteresiranosti nadležnih obrazovnih vlasti i stručnih institucija kod provođenja planiranih aktivnosti, nedovoljna dostupnost podataka koji se Agenciji dostavljaju/ustupaju, a koji su neophodni za pravovremeno ažuriranje baza i obradu podataka, nedostatak finansijskih sredstava (sredstava za istraživačke i razvojne aktivnosti) i kadrovska nepopunjenost.

Po pitanju praćenja primjene modularnih NPP radit će se na pripremi redovnih izvješća o primjeni i unapređenju modularnih nastavnih planova i programa u Bosni i Hercegovini.

Drugi projekt odnosi se na provedbu programa u okviru ERASMUS+ programa (**EAAL** i **EPALE**)

EAAL (Model osnovnih životnih vještina) realizira se od 2014. godine u okviru Erasmus+. Prema projektnom radnom planu, u 2019. godini planirano je održavanje jednog sastanka i završne konferencije. Kao rezultat rada projekta bit će izrađen i dokument *Model za obuku odraslih u osnovnim vještinama*. Mogući problemi u realizaciji su nedostatak kadrovskih resursa i nedovoljna suradnja ključnih aktera u oblasti obrazovanja odraslih.

EPALE u okviru programa Erasmus+ za 2019. godinu predviđa rad na promociji projekta EPALE i obrazovanja odraslih. Glavni prioriteti projekta uključuju predstavljanje platforme u BiH, poticanje na sudjelovanje na EPALE platformi i podršku Centralnoj službi u pružanju kvalitetnih sadržaja na višejezičnoj interaktivnoj platformi. Mogući problemi u realizaciji su nedostatak kadrovskih resursa, problemi sufinanciranja projekta i problemi provođenja planiranih aktivnosti s nadležnim obrazovnim vlastima i stručnim institucijama.

RAVNATELJICA

Maja Stojkić

Specifični cilj: 1. Razvoj zajedničke jezgre nastavnih planova i programa definirane na ishodu učenja;
 2. Razvoj standarda učeničkih postignuća i postignutih rezultata u predškolskom, osnovnom i srednjem općem obrazovanju;
 3. Razvoj standarda u srednjem stručnom obrazovanju, obrazovanju odraslih i cjeloživotnom učenju

Programi, projekti i aktivnosti	Nositelj aktivnosti (ustrojstvena jedinica)	Pokazatelji				Troškovi		Izvori financiranja					Planirani kvartal za provedbu
		Pokazatelj rezultata ili izopćena	Jednaka mjera (%, broj ili opisan)	Postava vrijednost (€)	Člana vrijednost (€)	Procijenjeni troškovi	Proračun	Kredito	Donacije	Ostali izvori	Ukupno	Program u DOP-u	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Srednjoškolci (20): Unaprjeđenje politika, izvršenje međunarodnih obveza i razvoj kvaliteta u oblasti obrazovanja u Bosni i Hercegovini	AMOSO	Urađen / dokumen- tni	broj	%		1.898.560,68	1.548.000,00	0,00	250.560,68	0,00	1.898.560,68		
1.1. Izrada zajedničke jezgre cjelovitih razvojnih programa i Zajedničke jezgre nastavnih planova i programa definirane na ishodu učenja													
1.1.1 Izbor stručnjaka iz područja mikolja, osnivanje Radne skupine, organiziranje i provođenje tri seminara	Odjel za ZJNPP	Urađen dokume- nt	broj	0	1	208.000,00	158.000,00	0,00	50.000,00	0,00	208.000,00		I,III,IV
1.1.1.2 Organiziranje javnih rasprava u tri grada, izbor sudionika	Odjel za ZJNPP	održane tri rasprave	broj	0	3	57.000,00	57.000,00	0,00	0,00	0,00	57.000,00		I,III,IV
1.1.1.3 Tisak dokumenta i predstavljanje dokumenta na Konferenciji	Odjel za ZJNPP	urađen tisak dokumen- ta i održana Konferen- cija	broj	0	1	25.000,00	0,00	0,00	25.000,00	0,00	25.000,00		I,III,IV
2.1. Uspostava standarda znanja i ocjenjivanje postignutih rezultata i kvalitete obrazovanja u predškolskom, osnovnom i srednjem obrazovanju													
2.1.1.1 Aktivnosti na provođenju testiranja u završnom razredu OŠ	Odjel za standarde znanja	obavlja- no glavno testiran- je	broj	0	1	132.000,00	132.000,00	0,00	0,00	0,00	132.000,00		I,III,IV
2.1.1.2 Provođenje analize dobijenih podataka u svrhu izrade standarda učeničkih postignuća	Odjel za standarde znanja	broj analiza	broj	0	2	98.000,00	98.000,00	0,00	0,00	0,00	98.000,00		III,IV
2.1.2. Razvoj standarda u predškolskom odgoju i obrazovanju													
2.1.2.1 Izbor stručnjaka iz područja predškolskog odgoja i obrazovanja, osnivanje Radne grupe, organiziranje i provođenje seminara	Odjel za standarde znanja	Održani stručni susreti	broj	0	3	92.000,00	92.000,00	0,00	0,00	0,00	92.000,00		I,III,III
2.1.2.2 Aktivnosti na izradi standarda kvaliteta rada	Odjel za standarde znanja	Broj analiza	broj	0	2	34.000,00	34.000,00	0,00	0,00	0,00	34.000,00		II,III,IV
2.2. Učešće u međunarodnim istraživanjima													
2.2.1. Međunarodno istraživanje TIMSS 2019 *													
2.2.2.1 Aktivnosti na provođenju glavnog testiranja TIMSS 2019	Odjel za standarde znanja	obavlja- no glavno testiran- je	broj	0	1	197.000,00	197.000,00	0,00	0,00	0,00	197.000,00		I,III,IV
2.2.2. Međunarodno istraživanje PIRLS 2021 *													
2.2.2.1 Aktivnosti na pripremama za provođenje probnog testiranja	Odjel za standarde znanja	baza podata- ka i materij- ali za probno testiran- je	broj	0	13/10	119.000,00	119.000,00	0,00	0,00	0,00	119.000,00		I,III,IV
2.2.3. Međunarodna studija PISA 2021 *													
2.2.3.1 Aktivnosti na pripremama za provođenje probnog testiranja	Odjel za standarde znanja	baza podata- ka i materij- ali za probno testiran- je	broj	0	13/10	209.000,00	209.000,00	0,00	0,00	0,00	209.000,00		I,III,IV
2.3. Provedba međunarodnih projekata iz programa ERASMUS+ **													
2.3.1.1 Provedba ERASMUS+ projekta eTwinning	Odjel za standarde znanja	broj registro- vanih korisni- ka	broj	83/1354	1193/147/680	38.000,00	8.000,00	0,00	30.000,00	0,00	38.000,00		I,III,IV
2.3.1.2 Održava, regionalna i međunarodna saradnja i organizacija seminara i sastanaka	Odjel za standarde znanja	Broj realizov- anih aktivno- sti	broj	10	20	52.500,00	10.000,00	0,00	42.500,00	0,00	52.500,00		I,III,IV
3.1. Unaprjeđenje i podrška procesima osiguranja kvaliteta srednjeg stručnog obrazovanja i obuke i cjeloživotnog učenja													
3.1.1. Razvoj standarda zanimanja i standarda kvalifikacija i praćenje primjene modularnih NPP-a													
3.1.1.1 Razvoj standarda zanimanja i standarda kvalifikacija	Odjel za SSO	urađen dokume- nt	broj	19	21	178.000,00	178.000,00	0,00	0,00	0,00	178.000,00		I,III,IV
3.1.1.2 Razvoj IB u SSO- prilaganje i obrada osnovnih podataka o učenicima i školama za 2018/19 š.g.	Odjel za SSO	izvještaj tabelarni prikazi	broj	0	1	178.000,00	178.000,00	0,00	0,00	0,00	178.000,00		I,III,IV
3.1.1.3 Praćenje primjene modularnih NPP	Odjel za SSO	izvještaj tabelarni prikazi	broj	0	1	178.000,00	178.000,00	0,00	0,00	0,00	178.000,00		I,III,IV
3.1.2. Međunarodni programi u okviru ERASMUS+ programa													
3.1.2.1 EAIL- Model osnovnih životnih vještina	Odjel za SSO	broj sastana- ka	broj	1	3	25.060,68	0,00	0,00	25.060,68	0,00	25.060,68		I,III,IV
3.1.2.3 EPALE- Aktivnosti NSS za platformu EPALE	Odjel za SSO	broj registro- vanih korisni- ka	broj	250	300	78.000,00	0,00	0,00	78.000,00	0,00	78.000,00		I,III,IV

NAPOMENA: * sredstva za realizaciju planiranih aktivnosti su dio Anesa budžeta za 2019.godine ** Predviđena donacije u odnosu na dosada odobrene eTwinning projekte (odobrenje projekta se očekuje u januaru 2019.)

VII – IZVJEŠĆE O PROVEDENIM KONZULTACIJAMA KOD IZRADE PROGRAMA RADA

Agencija za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje d o s t a v l j a

IZJAVU

o provedenim javnim konzultacijama za Prijedlog Programa o rada Agencije za 2019. godinu

1. Ispunjene su minimalne obveze u pogledu obavljanja konzultacija;
2. Prijedlog Programa rada Agencije za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje za 2019. godinu nema značajnijeg utjecaja na javnost (primjenjujući kriterije navedene u člancima od 9. do 13. Pravila za konzultacije u izradi pravnih propisa);
3. Agencija za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje je temeljem članka 11. stavak (1) točka 4 Odluke o godišnjem planiranju rada i načinu praćenja i izvješćivanja u institucijama Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 94/14) obavila javne konzultacije u postupku pripreme Prijedloga Programa rada Agencije za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje za 2019. godinu. Javne konzultacije su obavljene u periodu od 27.2.2019. godine do 14.3.2019. godine, putem platforme e-konzultacije, a nacrt Programa rada Agencije za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje je upućen na mišljenje Ministarstvu civilnih poslova BiH, Ministarstvu financija i trezora BiH, kao i Uredu za zakonodavstvo vijeća ministara BiH. Sve sugestije nadležnih institucija su integrirane.
4. U navedenom periodu Agencija za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje nije zaprimila komentare na predloženi Prijedlog Programa rada.

RAVNATELJICA

Maja Stojkić